

ཨ། སྒྲོག་གཞུང་མེ་དྲོག་མ།

ཆེ་རིང་འཆོས་བཅམས།

ཀའ་སྒྲུ་མི་རིགས་དཔེ་སྒྲན་ཁང་།

14
1207. 22
18

ཨོ། །སྒྲོན་ངག་གི་སྒྱུ་རྩེ་ལ་སྒྲོན་པའི་གཞུང་
མེ་འོག་མ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

ཆེ་རིང་འཆོས་བཙུང་མས།

ཀན་སྔུ་མེ་རིགས་དཔེ་སྒྲན་ཁང་།

图书在版编目(CIP)数据

藏族新诗学/ 才让草著. —兰州: 甘肃民族出版社,
2001

ISBN 7-5421-0763-1

I. 藏… II. 才… III. 藏族—诗歌—文学研究—
中国—藏语 IV. I207.22

中国版本图书馆CIP数据核字(2000)第80542号

藏族新诗学

才让草 著

甘肃民族出版社出版发行
(730000 兰州市滨河东路296号)

西宁民族印刷厂印刷

开本: 850×1168毫米 1/32 印张: 17.625 插页: 4 字数: 250千

2001年7月第1版 2001年7月第1次印刷

印数: 1—1,500

ISBN 7-5421-0763-1/G · 109 (民文) 定价: 25.00元

ཙམ་སྒྲིག་འགན་འཁུར་བ། རྟ་མགྲན་འཛོ།

མཐུན་ཤོག་མངོས་རིམ། ར་བེན།

མཐུན་ཤོག་གཟིགས་བྱང་། གྲགས་པ།

༡། རྟ་མགྲན་གྱི་སྒྲིག་ཚུལ་རྟ་མགྲན་བའི་གཞུང་མེ་རྟ་མ་
ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

ཆེ་རིང་འཛུལ་བཅུམ་ས།

ཀན་སུ་མི་རིགས་དཔེ་སྐྱོན་ཁང་གིས་བསྐྱོན་ཞིང་བཟུམ་ས།

ཟེ་ཁིང་མི་རིགས་པར་ཁང་གིས་དཔར།

དེབ་ཚད། རྟ་སྒྲིག850×1168 1/32 དཔར་ཤོག 17. 625 ཡིག་གྲངས། 250000

2000ལོའི་ལྷ་12པར་པར་གཞི་དང་པོ་བསྐྱོགས།

2000ལོའི་ལྷ་12པར་པར་ཐེངས་དང་པོ་དཔར།

དཔར་གྲངས། 1—1,500

ISBN 7-5421-0763-1/G · 109 (民文) རྟ་མགྲན་སྐྱོང་ 25. 00

ཀྲམ་རབས་ཉིད་གཅིག་ལ་བྱེད་པའི་སྒྲིབ་རྒྱུ་

གི་བྲིད་རབས་ལ།

སྒྲིབ་རྒྱུ་ལྟར་ན་ཡང་གཙོ་བོར་གནད་དོན་གཉིས་ཐག་གཅོད་དགོས་ཏེ།
གཅིག་གཞུང་ལྷན་ཁྲིའི་གོ་བ་ལེན་ཚུལ་དང་། གཅིག་གོ་བ་སྒྲུབ་པའི་གཞུང་
ལྷན་དེ་ལག་ལེན་བྱེད་པ། གནད་དོན་འདི་གཉིས་ལེགས་པར་ཐག་བཅད་
བཅུང་ན། སྒྲིབ་རྒྱུ་སྒྲིབ་བྲིད་ཀྱི་འགན་ཁུར་ཅུང་ལེགས་པར་གྲུབ་སྲིད་བར་
སྒྲིབ།

དང་པོ། གཞུང་ལྷན་ཁྲིའི་གོ་བ་ལེན་པར་འཇུག་པའི་

ཐབས་གསུམ་བཤད་པ།

གཞུང་ལྷན་ཁྲིའི་མང་གཞི་དང་དཔེར་བཞིན་གྱི་ལག་ལེན་ནི་འབྲས་བུ་
ཡིན། གཞུང་ལྷན་དང་ལག་ལེན་གྱི་རྒྱ་འབྲས་ལ་བཙོན་འགྲུས་སྒྲིག་པའི་
མཐུན་ཞེན་སྒྲིབ་དགོས། གཞུང་ལྷན་ཁྲིའི་རིག་པ་ཞིག་དང་ཤེས་བྱ་ཞིག་དང་
ཆོས་ཉིད་ཅིག་ཡིན་པས། ཐོག་མར་གཞུང་ལྷན་ཁྲིའི་གོ་བ་ཟབ་མོ་ལེན་པར་
འཇུག་དགོས་ཏེ།

ག་པ། ཁ་གསལ་ཞིང་གོ་སླ་བར་བཙོན་ནས། ཆོས་ཉིད་དེ་སྒྲིབ་མ་
རྒྱུས་ཀྱི་ཡིད་ལ་གསལ་ལེན་ལེས་བར་འཇུག་དགོས་པའི་ཐབས།

སྒྲིབ་རྒྱུ་གི་གཞུང་ལྷན་ཁྲིའི་སྒྲིབ་རྒྱུ་རིག་པའི་བཞིན་བྱ་གང་ལ་གྱུར་
གྱིས་ཁས་ལེན་པ་དང་ཡོངས་སུ་གྲགས་ཆེ་བའི་ཆོས་ཉིད་ཅིག་ཡོད་པ་དེ་དག་ལ།
ཐོག་མར་རང་གིས་གོ་བ་ཟབ་མོ་སྒྲུབ་ནས། རྗེས་སུ་སྒྲིབ་བྱ་རྒྱུས་ལ་ཁ་
གསལ་མོ་གོ་སླ་བར་བཙོན་ནས་རྩ་སྒྲིབ་པ་དེ་ནི་སྒྲིབ་རྒྱུ་གཞུང་ལྷན་ཁྲིའི་

བསྐྱབ་ཅིང་གོམས་པར་འཇུག་པའི་ཉེ་ལམ་དང་བོ་ཡིན། དཔེར་ན་སྤྱི་ལོ་ལྔ་བ་
 ལྷན་རག་གི་མཆན་ཉིད་ལ་ན་བར་སྤྱན་ཅིང་ཡིད་འཕྲོག་པའི་ཆོག་སྤྱོད་ལ་ཟེར་
 ཞེས་པ་དེ་ནི་རྫོང་གྱེད་གྱི་ཆོག་དང་བརྫོང་གྱེད་དོན་གཉིས་ཀྱི་གོ་དགོས་
 ཆོག་སྤྱན་པ་ནི་གཙོ་བོར་ཆོག་གི་སྤྱན་དང་ཐལ་བ་རྒྱན་གྱི་ཆ་དང་ལྷན་པ་ཞིག་ལ་
 ཟེར་ཞིང་། དོན་སྤྱན་པ་ལ་སྤྱི་ཆོག་སྤྱོད་ཅོམ་རིག་གིས་གཙོ་བོར་སྤྱི་ཆོག་གི་འཆོ་
 བ་བྱིས་ནས་ལ་རབས་གྱི་སྤྱོད་ཚུལ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། ཆོས་ལུགས་ཅོམ་རིག་
 གིས་གཙོ་བོར་རབ་བྱུང་བཅུན་པའི་འཆོ་བ་བྱིས་ནས་ཐར་བ་དོན་གཉིས་གྱི་གང་
 ཟག་ལ་བརྟེན་པས་ཁྱད་ཡོད་མོད། མི་བྱིས་ནས་མི་གཤིས་སྤྱི་ཆོག་སྤྱོད་པ་
 གཅིག་མཐུན་ཡིན་ཞེས་གོ་སྤྱོད་པར་བཏང་བ་དང་། ཡང་ན། སྤྱོད་པའི་ཡོན་
 ཉན་ནི་སྤྱི་ཡོ་ལྷུ་ཡང་གི་མཛེས་ཤོམ་དེ་དོན་གྱི་ཉམས་དང་སྤྱན་ཅིག་སྤྱོད་པ་ཞིག་
 ཡོན་ཉན་ནས་ཅོམ་གཤིས་ཞིག་ཡིན་ཞེས་ངོ་སྤྱོད་པ་དེ་བཞིན་ནོ། འདིར་རང་
 གིས་གོ་བ་ཟབ་མོ་བྱངས་ནས་སྤྱོད་པ་ན་མས་ལ་གོ་སྤྱོད་པ་ཅོམ་ནས་བཤད་དེ།
 ཁོ་ཆོའི་ཡིད་ལ་ངས་ཁ་བདེ་མོད། དོན་ཀྱང་རང་གིས་གོ་བ་ཡང་དག་ལེན་
 དགོས་པ་གལ་ཆེ་ལ་མཉམ་འཇོག་དགོས་སའང་ཡིན།

ཁ་བ། གཞུང་ལུགས་ཀྱི་གནད་དོན་འགའ་ཞིག་གཤེབ་བསྐྱར་གྱིས་བྱིན་
 བས་རྟོགས་དཔྱད་གྱི་སྤྱོད་རིག་སྤྱོད་ཤིང་འཕེལ་བར་འཇུག་པའི་ཐབས།

སྤྱན་རག་གི་གཞུང་ལུགས་སམ་རྒྱན་གྱི་ཆོས་ཉིད་དེ་ལ་ས་མཆོམས་དང་
 རྒྱལ་མཆོམས་སྤྱོད་པའི་མཆོམས་མེད་པ། དེ་ནི་མའི་རིགས་ཀྱི་སྤྱན་མོང་གི་རིག་
 པའི་སྤྱོད་བཅུད་ཡིན་པས། གནའ་དང་ད། སྤྱོད་དང་ནང་གི་གཞུང་ལུགས་
 གཤེབ་བསྐྱར་གྱིས་བྱིན་ན། སྤྱོད་པ་ན་མས་ཀྱི་རིག་པའི་སྤྱོད་པ་ཅོམ་འབྱེད་པ་
 དང་། རྟོགས་པ་དང་དཔྱད་པའི་སྤྱོད་དང་རིག་པ་འཕེལ་བར་འཇུག་ཐབས་
 དཔེར་ན། ཡི་གེ་དང་ཆོག་གི་ཡོ་བྱད་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱོད་བརྟེན་གཞུགས་སྤྱོད་

ཡ་གྱུས་ཐྱི་ཆོག་ས་ཀྱི་འཆོ་བ་རི་མ་རི་བཞིན་སྐྱར་མངོན་པའི་
 སྐྱབ་ངག་གི་ཐུ་ཆལ་འདི་ཡི་རྒྱས་པའི་ཐད་ལ། སྐྱབ་གཞུང་དབྱངས་ཅན་དཔྱེས་
 པའི་རྒྱུ་མཚུ་ལས། ཉམས་ཞེས་པ་ཅི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། རྫོང་བྱེད་ཀྱི་ཆོག་དང་།
 བརྫོང་བྱེད་དོན་ནམ་དངོས་པོ་ལ་ཡང་ཡིད་ཀྱང་འབབ་ཅིང་ཡིད་འཇུག་བ་
 བརྟེན་པའི་ཉམས་གནས་པ། དཔེར་ན་སྤང་ཅི་སྤྱོད་པ་ཞེས་བྱང་བ་ནམས་སྤང་
 ཅིས་དགའ་བ་བཞིན་དུ་ཆོག་གང་གིས་སྤོ་ནན་ནམས་ཀྱི་ཡིད་དགའ་བར་བྱེད་
 པའོ། ཞེས་པ་འདི་ལ་འདྲང་བརྒྱབ་ན། དེར་གི་ཚོམ་རིག་གཞུང་ལྷགས་ནས་
 བཤད་པའི་སློབ་གསོ་ཡི་རྒྱས་པ། རོས་ཟིན་གྱི་རྒྱས་པ། མཛེས་ཆལ་གྱི་རྒྱས་པ་
 སོགས་མ་གྲོས་རང་མཐུན་གྱིས་འདུས་ཡོད་པ་རྟོགས་ཐུབ། ད་དུང་དཔེ་བྱ་
 ལྷགས་བྱུན་དང་明喻暗喻། ལུལ་བྱུང་དང་夸张། བསྐྱུས་བརྫོང་དང་象
 征། རབ་རྟོག་དང་拟人། གབ་ཆོག་དང་谜语། འགལ་བ་དང་对比།
 ལྟ་ཅིག་བརྫོང་པ་དང་衬托། སོགས་བོད་དང་བྱ་སོགས་ཀྱི་བྱ་གྱི་སྤྱིར་ཐབས་
 དང་ཐུ་ཆལ་གྱི་རྒྱས་པ་གཤེབ་བསྐྱར་གྱིས་བཤད་ན། སློབ་མ་ནམས་ཀྱི་ཤེས་
 བྱའི་སློ་སློ་ཆེར་བཏང་བ་དང་། གཤེབ་བསྐྱར་རྟོགས་དཔྱོད་ཀྱི་སློ་རིག་གི་ཐུ་
 རྟེན་འཕེལ་ལ་ཕན་ཐོགས་པར་སྐྱམ་མོ།

ག་ལ། གཞུང་ལྷགས་ཀྱི་གནད་གཞི་ཁ་ཤས་ལ་རྫོང་པ་ཡོད་པ་དེ་དག་སོ་
 སོར་བཤད་ནས། སློབ་མར་རང་གི་ལྟ་ཆུལ་གང་རུང་ཆགས་ཤིང་འཛིན་པར་
 ཐུལ་བ།

གཞུང་ལྷགས་ཐད་ཀྱི་གནད་དོན་ཁ་ཤས་ལ། རྫོང་བྱེད་མཁས་པ་ཕན་
 ཚུན་བར་དང་། ཡང་ན་སྤང་དང་དེར་གི་མཁས་པ་ནམས་ཀྱི་བར་ལ་བཞེད་
 དགོངས་མི་མཐུན་ས་ཡོད་པ་དེ་དག་སོ་སོར་དོ་སྤྱད་ཅིང་། མཐར་དགེ་མིང་
 འཛིན་པ་རང་གི་ལྟ་ཆུལ་ཡང་གསལ་པོར་བསྐྱར་ནས། སློབ་མ་ནམས་ལ་གནད་

པོ་ཚུར་དྲངས་ནས་སྒྲོབ་མ་རྒྱུ་ལ་འོ་སྤྱད་པར་བདག་ལ་དམིགས་ལྷུ་ལ་རྒྱལ་པ་
གསུམ་ཡོད་དེ།

ཀ་ལ། བཅད་ལྷག་སྒྲིལ་མའི་དཔེར་བཞིན་ལྷགས་ཅན་ཚུར་དྲངས་པར་
དོན་གྱི་དཀོས་པ་ཡོད་པར་བཤད་པ།

དེར་གི་ཚོང་ལས་དང་དབྱལ་སྒྲོལ་ལྷག་ཆེ་བའི་དུས་འདིར། མི་གཤེས་ཀ་
ཅན་དང་ཡོན་ཏན་ཅན་ལས་མི་འཕྱོར་པ་ཅན་གྱི་པའི་སྐབས་འགའ་མཆིས།
ས་ཆ་རྒྱལ་རྒྱལ་ནས་ཤོར་བྱེད་ཆེན་པོ་འདི་ལ་ཐོན་པའི་ངེད་ཅག་གི་སྒྲོབ་མ་འདི་
དག་ལ། སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ལྷ་ཚུལ། མི་ཆོ་ཡི་ལྷ་ཚུལ། མི་རིགས་ཀྱི་ལྷ་ཚུལ་ཡང་
དག་དོན་ལྷན་ཞིག་ཆགས་པར་རྒྱུན་བཟང་པོ་བསྐྱབ་པར་དམིགས་ནས། ངས་
སྒྲུབ་པ་གི་དཔེར་བཞིན་བཅད་ལྷག་སྒྲིལ་མའི་ཚོམ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཚུར་དྲངས་པ་
འདི་ལྷ་ཉི། དཔེར་ན། གཏམ་བཞིན་ལྷག་ཚོམ་བག་ཆགས་དང་སྤང་བརྟན་
ཞེས་བྱ་བར་བོད་འབྲམས་པོ་ཞིག་གི་བྱིས་པ་ལ་ཡ་མེ་རི་ཀའི་ཆེས་ཐོས་སྒྲོབ་གྱ་
ཆེན་མོ་ཞིག་གི་ཙ་ཁྱིག་མཆན་འཛིན་ཐོབ་པའི་ནང་དོན་དེ་རྩ་སྤྱད་ནས། མི་
རིགས་ཀྱི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་བཟང་རན་གྱི་བྱུང་པར་མེད་ལ། གཙོ་བོར་
བསམ་པ་དང་འདུ་ཤེས་ལ་ལེ་ལོ་དང་བཙོན་འགྲུས་སྐྱེས་ཀྱི་བྱུང་པར་གྱིས།
བྱ་བ་དང་སྒྱུད་པ་ལ་སྒྲོན་ཐོན་དང་རྗེས་ལུས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མ་བཟུང་རང་འགེར་ཏུ་
སོང་བར་ངེས། ཞེས་ནན་བཤད་བྱས་ནས་སྒྲོབ་མ་ཁ་ཁ་ཤས་ལ་ལྷན་པའི་བསམ་
པ་དེ་རྩ་ཡོན་ཏན་རན་པ་ཤེས་ནོ་དེ་ཡིན། ཁོ་ཡོན་ཏན་ཡག་པོ་ཤེས་ནོ་དེ་ཡིན་
ཞེས་རང་ལས་གཞན་མཆོག་འཛིན་གྱི་ལྷ་བས་གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་ལ་རྗེས་སྤྱི་
རང་གི་རང་། འགྲན་སེམས་དང་བཙོན་སེམས་ཆེན་པོ་མི་སྐྱེས་པའི་སྒྲོ་དེ་
བཞོག་ཅི་བྱུང་བྱེད་པ་ཡིན། ཡང་སྒྲུབ་པ་གི་སྒྲོག་དང་སྤྱར་བའི་རྒྱན་དང་
ཐུགས་སྟེ་སྤྱོད་ཐབས་དོན་གྱུ་བ་རྒྱལ་མཆོག་གི་རྒྱལ་ལམ་སྤྱོད་སྐྱེས་པོ་སྤྱད་ནས་

མི་རིགས་ཀྱི་དཔལ་འཕྱོད། རིག་གནས། སློབ་གསོ་སོགས་དར་པར་བྱལ་
འབྲས་དང་བྱས་ཤིང་ལེགས་པོ་འཛིན་དགོས་པའི་ཕྱགས་བསམ་ཡོད་པར་སྒྲུལ་
བ་དང་། མི་ལ་རས་པའི་རྣམ་ཐར་སོགས་རྩ་བ་ནས་མི་ལ་རས་པས་རང་ཉིད་
ཡིད་ཆེས་ཤིང་ཡིད་སྤོང་གི་དོན་དེ་ལ། དཀའ་བ་རི་ལྷོ་མཛད་ཅིང་མི་ཆོག་པ་
པོར་མི་སྟོད་པའི་སྟོང་རྩས་སོགས་ལ་སློབ་པར་སྒྲུལ་བ་ཡང་ཡིན།

ཁ་པ། བཅད་ལྷག་སྒྲུལ་མའི་དཔེར་བཞིན་གྲགས་ཅན་རྒྱུ་བྱེད་པར་
རྒྱན་གྱི་རྒྱ་ཆལ་གྱི་དགོས་པ་ཡོད་པར་བཤད་པ།

སྟན་པ་གཤིས་ལྷོ་མཛད་ཅིང་སྒྲུལ་གྱི་གཞུང་ཕྱགས་ལས་སྟན་པ་གཤིས་པ་བཅད་
ལྷག་སྒྲུལ་མའི་ཚོམ་གང་རྩང་ལ་གོ་དགོས་པ་ཀྱན་གྱིས་ཤེས་གསལ་ལྷོ་མཛད་
མ་རྣམས་བཅད་ལྷག་སྒྲུལ་མའི་ཚོམ་གང་རྩང་དང་། སྒྲུལ་རྒྱན་སྟན་པ་གཤིས་
བཤད་པའི་སྟན་པ་གཤིས་ཉམས་དང་དེར་སྐབས་སྟན་པ་གཤིས་རྒྱ་ཆལ་ཟེར་བ་ལ་
བྱང་ཆ་ཆེན་པོ་ཐོབ་ཆེད། སྒྲུལ་མའི་རིང་བྱ། བཅད་གིས་མཛོས་པའི་ཉམས་
སྟན་པ་ལ་ཆེས་མཆོག་ཏུ་ལྷོ་མཛད་པ་མི་ལ་རས་པའི་རྣམ་ཐར་དང་། མཛོས་པའི་
དཔེ་སྟན་པ་ལ་ཆེས་མཆོག་ཏུ་ལྷོ་མཛད་པ་གཤིས་ཏུ་ཟེར་བའི་དང་། མཛོས་པའི་མི་
སྟོད་སྟོད་བརྟན་ཐ་དད་པར་བཞོད་པ་ལ་མཆོག་ཏུ་ལྷོ་མཛད་པ་གཤིས་ཏུ་བྱག་གི་
རྟོགས་བཞིན་དང་སད་གྱིས་བཅོམ་པའི་མེ་ཏོག་སོགས་རྩ་བ་ནས་དེ་དག་གི་
རྒྱ་ཆལ་བྱད་པར་ཅན་ལ་སློབ་ཅིང་གོམས་པར་འཇུག་པ་ཡང་ཡིན། ཡང་ཉམས་
ལྷན་གྱི་རྒྱན་བྱིད་སྐབས་སུ། མི་ལ་རས་པ་ཡབ་དང་བྲལ་ཤིང་ཨ་ཁྲ་ཆར་གིས་
བྱིས་ནས་ཕྱད་པ་སོགས་ཕྱག་གིས་གནར་སྐང་ལ། སྒྲོ་དུང་སྒྲུལ་ལྷན་སྟོང་ཡོད་
པའི་སྟོན་དེ་ལ་ཨ་ཁྲ་ཁྲོ་ཆེས་ཆེར་ལངས་ནས་ལྷོ་མཛད་པ་དྲག་ལྷོ་མཛད་གྱི་
ཉམས་རི་བཞིན་ཐོབ་པ་དེ་སྟན་པ་གཤིས་ཉམས་ལྷན་རྒྱན་གྱི་སྟོང་བརྟན་བྱེད་
བཞེངས་གྱི་རྒྱ་ཆལ་ལ་བརྟན་པ་རྩ་བ་ནས་ལྷོ་མཛད་པ་འདི་ལྟ་བུའོ། ལྷོ་མཛད་པ་གཤིས་

གཞུང་ལུགས་ཤེས་པ་ཙམ་གྱིས་སྒྲོན་རྒྱུ་ལག་ཤེས་པར་བཅི་དགལ། གཙོ་བོར་སྒྲོན་
རྒྱུ་གི་ཆུན་དང་འཕྲོད་པའི་སྒྲོན་རྒྱུ་གི་ཚམ་ལ་བྱང་དགོས་སྒྲུལ་ནས། ཤོང་
གི་ཚམ་གྲགས་ཅན་དེ་དག་གི་རྒྱ་ཚལ་གྱི་ཉམས་དང་ཐབས་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སློབ་མ་
ནམས་སློབ་ཅིང་གོམས་པར་བཅུག་པ་ཡིན།

ག་ལ། སློབ་མའི་ལས་བྱའི་དཔེར་བཞིན་ལས་ཆིག་དང་དོན་དང་ཆུན་
གསུམ་ཆད་དང་ཐུན་པ་རྒྱུད་པ་དགོས་པ་ཡོད་པར་བཤད་པ།

སློབ་མ་ཁ་ཤས་ཀྱིས། བྲིན་གྱིས་དེད་ཅག་ལ་རྒྱུད་པ་དེ་དག་སྒྲོན་རྒྱུ་
པ་གྲགས་ཅན་དག་གི་ཚམ་ཡིན་པས། དེད་ཅག་གིས་ཚམ་དེ་ལྟ་བུ་འབྲི་ཅི་བྱ་བ་
ཅེས་པའི་བསམ་པ་བཅངས་པ་ལ་དམིགས་ནས། ཡ། ཆོག་གི། བྲིན་ཆོ་དང་
སློབ་ཁང་གཅིག་གི་སློབ་ཁྲིགས་དགེ་ཆུན་གཅིག་གི་དགེ་ལྡན་ཡིན་པ་དག་གི་
དཔེར་བཞིན་ལས་ཆིག་བདེ་དོན་བཟང་ཆུན་མཐུན་པ་རེ་ཆུར་རྒྱུད་ན། སློབ་
མ་དག་གི་སྒྲོན་རྒྱུ་སློབ་འདོད་ཀྱི་བསམ་པ་དང་ཚམ་འདོད་ཀྱི་སློབས་པ་ཆེར་
སྒྲུལ་བྱ་བ། འདིར་ང་ཆོའི་སློབ་མ་ཡོད་དོ་ཅག་སྒྲོན་རྒྱུ་པ་འཁྱོངས་དགོས་པའི་
ངེས་པ་མེད་ལ། སློབ་ལྷ་ཆེན་མོ་ཞིག་ལས་མཐར་ཕྱིན་པའི་སློབ་མ་ཞིག་ཡིན་ཆོ།
བཅད་ལྷག་སྟེ་ལ་མའི་ཚམ་ཞིག་ཀྱང་འབྲི་མ་ཤེས་ན། སྤྱི་ཆོགས་ལ་ཁ་འཁོར་ཆོ་
འཐུ་བའི་གནས་སུ་འགྱུར་པ་ལས་གཞན་ཅི། ལྷག་པར་དུ་མ་འོངས་པའི་སྒྲོན་
རྒྱུ་པ་ཡང་དེད་ཅག་གི་སློབ་མ་ལས་འབྱུང་བྱུང་པར། དགེ་མིང་འཛིན་པ་དང་
ལ་མཆོན་ན་མེ་ཆོམ་ཙམ་ཡང་མེད། སྤྱིར་ང་ཆོའི་སློབ་མ་ནི་རིག་ཤོད་ཅན་དང་
བཙོན་འགྲུས་ཅན་དང་ལུགས་སེམས་ཅན་དག་ཡིན། ཁོ་ཆོའི་རིག་པའི་གཏོར་
མོ་འབྱེད་རྒྱས་དང་། བཙོན་འགྲུས་ལ་སྤྱུལ་མ་གཏོང་རྒྱས། ལུགས་སེམས་
ཀྱི་འདུན་མ་མངོན་དུ་གྱུར་རྒྱས་བྱེད་པ་དགེ་ཆུན་གྱི་ལས་དོན་ཡིན།

གསུམ་པ། དཔེར་བཞིན་གྱི་ཁ་བརྒྱུར་ཁྲིགས་དང་བྲིན་ཐབས་

གཞན་དག་བཤད་ནས་མཚུག་བཟུ་བ།
 ལྷན་ངག་གི་བྲིད་གཞི་ཁྱད་པར་གྱིས་དག་ཅན་གྱི་ཚུགས་འཛིན་ས་མི་
 མཐུན། འདིར་སློབ་མའི་ལྷན་ངག་གི་དཔེར་བརྟན་ལ་ང་རང་གི་ཚུགས་འཛིན་
 ས་དེ་དང་། སློབ་བྲིད་སྐབས་ཀྱི་ཐབས་གཞན་ཚུགས་བཟུས་གྱིས་བཤད་པར་
 བྱེ།

[illegible]

སྤྱོད་མ་ལ་སྟན་རག་སྤྱོད་འདོད་ཀྱི་བསམ་པ་དང་སྟན་རག་ཚུལ་འདོད་ཀྱི་
 སྤྱོད་ས་པ་སྤྱོད་པ་དང་མཉམ་ཏུ་སྟན་རག་གི་དཔེར་བརྗོད་འབྲི་བའི་འགོ་
 བཅའ་ས་དགོས། སྤྱོད་སྟན་ཏུ་སྟན་རག་གི་དཔེར་བརྗོད་ལ་ཆོག་པ་བཅད་འབྲི་
 བ་གོ་མས་གཤིས་སུ་བྱུང་པར་སྟན་རག་དར་འཕེལ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་སོགས་དང་འབྲེལ་
 བཡོད་དེ། གཅིག་ཆ་ནས་བཤད་ན་སྟན་རག་རི་ལྟར་ཚོམ་ཚུལ་གྱི་རིག་པའི་
 གཞུང་ལུགས་སྟེ་སྟན་རག་མེ་ལོང་གི་རྩ་བའི་དཔེར་བརྗོད་ཀྱིས་ཆོག་པ་བཅད་
 ལས་བཅའ་ས་པའི་ཤུགས་སྟེན་ཐེབས་པ་དང་། གཉིས་ཆ་ནས་སྤྱིར་བོད་ཀྱི་
 བརྟེན་ཆོག་དང་ལེགས་བཤད་དང་བསྐབ་བྱ་སོགས་ཆང་མ་ཆོག་པ་བཅད་ལས་
 མ་འདའ་བས། ལྷག་ཚུལ་དང་སྤྱོད་མ་ལས་ཆོག་པ་བཅད་འདི་བོད་ལ་ཁྱབ་
 ཤུགས་ཆེ་བས་སྟན་རག་གི་དཔེར་བརྗོད་ཆོག་པ་བཅད་ཀྱིས་བཅའ་ས་པ་ཡང་དེ་
 དག་གི་ཤུགས་སྟེན་ཡོད་པར་སྟུམ། ར་ཆོས་ཤེས་གསལ་ལྟར། ཆོག་པ་བཅད་
 སྟན་རག་ནི་ཆོག་གི་རྒྱུར་བ་བཅད་པ་ཅུམ་མ་ཡིན་པར། ཆོག་པ་བཅད་སྟན་
 རག་ནི་སྟན་རག་གི་ཚོམ་ཚུལ་ཡང་ཆེར་བྱིན་པའི་རྟགས་ཤིག་ཡིན། སྟན་རག་
 ཚོམ་ཚུལ་ལ་ཐུང་གཞི་དངོས་ཅན་ཞིག་མེད་ན་ཆོག་པ་བཅད་སྟན་རག་འབྲི་མི་
 ཤེས་ཞེས་མཁས་པས་གསུང་མོད། དེར་སང་། སྤྱོད་མ་ཁ་ཤས་ཀྱིས་ཆོག་པ་

བཅད་སྒྲུབ་དག་གི་རང་བཞིན་སྟགས་ལ་གོ་བ་ཟབ་མོ་མ་ལོན་པར། ཆོགས་
བཅད་སྒྲུབ་དག་ནི་ཆོག་བཅད་པ་ཅམ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་ནས་ལས་བྱ་སྟགས་ལ་
ཆོགས་བཅད་ཅམ་བྲིས་ནས་རང་གི་ལས་སྒྲུབ་མོར་བཏང་བ་ནི་ཆོགས་བཅད་སྒྲུབ་
དག་དང་ཆོགས་བཅད་སྒྲུབ་དག་གི་རང་བཞིན་རྒྱུ་ལས་གཞན་མེད། དེ་
བས། ར་ཆོས་དེ་རིང་བསྐབས་པའི་ཡོན་ཏན་ཏེ། སང་ཉིན་སྤྱི་ཆོགས་ལ་བེད་
སྤྱད་ཅིང་གོ་ཚད་པར་དམིགས་ནས་བསམ་གཞིན་ཏུ་སྒྲུག་ཚུལ་གྱི་དཔེར་བརྗོད་
རྒྱུ་དང་མཐུན་པ་མི་ཉུང་བ་རྒྱུར་བྲངས་ནས། སྒྲོབ་མ་རྣམས་ཆོགས་བཅད་
ལས་སྒྲུག་པར་ཏུ་ཆོག་སྒྲུག་ལ་གོ་མས་པར་བཅུག་པ་ཡིན།

ཁ་བ། སྒྲོབ་མས་སྒྲུབ་དག་གི་དཔེར་བརྗོད་འབྲི་སྐབས་དོན་གྱི་ཆ་ནས་ཁ་
བསྒྲུར་སྒྲུགས་ཡོད་པར་བཤད་པ།

སྒྲུབ་དག་ལ་ངོས་ཟིན་གྱི་རྒྱུས་པ། སྒྲོབ་གསོ་ཡི་རྒྱུས་པ། མཛེས་ཆ་ལ་གྱི་
རྒྱུས་པ་སྟགས་ཡོད་པར་བྱ་དང་ནང་། གནའ་དང་དེང་གི་མཁས་པས་མགྱོན་
གཅིག་པར་ཁས་ལེན་ན། ར་ཆོའི་སྒྲོབ་མ་སྒྲོབ་མཐར་བྱིར་ནས་སྤྱི་ཆོགས་ལ་
འགྲུའིང་། སྤྱི་ཆོགས་ཀྱི་འཆོ་བ་སྤྲ་ཆོགས་སྤྱང་སྟེ། སྤྱི་ཆོགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་
ཡག་པ་དང་བཟང་བ་ལ་བསྟོན་བསྐྱགས་ཀྱིས་བྱུང་བ་སྐྱགས་དང་། རན་པ་དང་
བཅོག་པ་ལ་སྒྲུབ་བརྗོད་ཀྱིས་ཐེར་འདོན་བྱས་ནས། བཀག་འགོག་གི་གོ་ཚད་
ཅིང་སྤྱི་ཆོགས་ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་ལ་འགྲོ་བར་རྒྱས་བྱགས་བཏོན་པ་ནི་སྒྲུབ་
དག་གི་སྤྱི་ཆོགས་ཀྱི་རྒྱུས་པ་གཙོ་བོ་ཡིན། སྒྲུབ་དག་པ་ཞིག་ལ་མཚོན་ན། རྒྱ་ཆེ་
བའི་མི་དམངས་མང་ཆོགས་ཀྱི་ཆབ་བྱས་ནས་ཁོང་ཆོའི་དགའ་སྤྱག་ཆགས་སྤང་།
ཁོང་ཆོའི་བདེ་སྦྱིད་དང་སྤྱག་བསྐྱེད་མཚོན་བྱུང་ན། སྒྲུབ་དག་ལ་རྒྱ་ཆེ་བའི་
རང་བཞིན་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་སྒྲོག་པ་པོ་ཡི་དགའ་བསུ་ཡང་ཐོབ། འདིར་ར་ཆོས་
ཉིན་བཞིན་སྦྱིད་སྤིང་བྱེད་བཞིན་ཀྱི་སྒྲོབ་མ་འདི་དག་སྤྱི་ཆོགས་ནས་འོངས་ཤིང་།

སྒྲིཊ་ཆོགས་ལ་འགྲོ་བའི་སྒྲིཊ་ཆོགས་པ་དག་ཡིན། དེ་བས་ཐོག་མ་ཉིད་ནས་སྒྲིཊ་
 ཆོགས་ལ་ཞུགས་པའི་རྒྱུ་པ། སྒྲིཊ་ཆོགས་ལ་དབྱེད་པ་གཏོང་བའི་རྒྱུ་པ། སྒྲིཊ་
 ཆོགས་འཕེལ་བར་རྒྱུ་པ་བརྟན་པའི་རྒྱུ་པ་སོགས་ལ་སྦྱང་དགོས་ན། ར་ཆོའི་
 སྒྲིཊ་མའི་སྒྲིཊ་དག་གི་དབེར་བརྟན་དུ་སྒྲིཊ་ཆོགས་ཀྱི་མི་དང་མི་ཡི་འཆོ་བ། སྒྲིཊ་
 ཆོགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་དངོས་ལ་ཞིབ་ལྟ་ཞིབ་རྟོགས་བྱས་ནས་ཞིབ་བྲིས་ལ་བྱང་
 བར་ཁ་བསྐྱར་བ་ཡང་ཡིན།

གཤམ། སྒྲིཊ་དག་གི་བྲིད་ཐབས་གཞན་ཕྱོགས་བསྐྱུས་ཀྱིས་བཤད་ནས་
 མཐུག་བསྐྱུ་བ།

སྒྲིཊ་དག་སྒྲིཊ་བྲིད་ཀྱི་ཉམས་ཕྱོང་དང་བྲིད་ཐབས་གཞན་ཕྱོགས་བསྐྱུས་
 ཀྱིས་བཤད་ན།

1. རྒྱུན་འབྲངས་དང་དར་སྤེལ་ཡོད་པར་བྲིད་པ། སྒྲིཊ་རྒྱུན་ཀྱི་སྒྲིཊ་དག་རྒྱུན་
 འབྲངས་ཀྱིས་བྲིད་ན། སྒྲིཊ་ཀྱི་སྒྲིཊ་དག་གི་བཅའ་ས་ཆོས། སྒྲིཊ་ཀྱི་སྒྲིཊ་དག་
 གི་ལོ་རྒྱུས། སྒྲིཊ་ཀྱི་སྒྲིཊ་དག་གི་གཏམ་རྒྱུད་སོགས་ལ་གོ་བ་ཟབ་མོ་ལེན་ཐུབ་པ་
 དང་། དེར་གི་རྒྱལ་ཁབ་ཕྱི་ནང་གི་སྒྲིཊ་དག་གི་གཞུང་ལུགས་གསར་བ་དང་
 ཚོམ་ཚལ་བྱད་པར་ཅན་ཚུར་སྤངས་ན། རང་གི་སྒྲིཊ་གཞུང་གི་སྤྱི་ཆ་ཁ་
 བས་བས་ནས་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པར་བྱུང་ཐུབ།

2. རྒྱུས་འབྲིང་བསྐྱུས་གསུམ་ཡོད་པར་བྲིད་པ། སྒྲིཊ་རྒྱུན་སྒྲིཊ་དག་གི་གཞུང་
 འདི་ན། ལུས་སྒྲིག་དང་ཚོམ་གཤེས་སོགས་བཤད་པས་དེར་གི་ཚོམ་རིག་གཞུང་
 ལུགས་ཀྱི་ཆ་དང་། ཉམས་ལུན་རང་བཞིན་བརྟན་པའི་རྒྱུན་སོགས་ཚོམ་འཐུག་
 གི་ཆ་དང་། དཔེ་རྒྱུན་གཞུགས་རྒྱུན་ལྟ་བུ་རྒྱུན་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་ཆ་འཛོམས་
 པ་ལས། སྒྲིཊ་ཆོགས་བེད་སྤྱད་ཀྱི་བྱུང་དང་རྒྱུས་པ་ཆེ་རྒྱུང་ལ་དམིགས་ནས།
 དཔེར་ན་བསྐྱུས་བརྟན་ལྟ་བུར་རབ་རྟོག་ལྟ་བུ་ཞིབ་བྲིད་དང་། འགོག་རྒྱུན་

ཐུ་ཐུན་ལྷ་ཕྱུ་རགས་ཁྱིད་དང་། ཐུ་ཐུན་གྱི་ཕྱེ་བཀ་སྐགས་ཕྱུར་ཁྱིད་ཕྱེད་ན་ཆོག་
པར་སྒྲུབ་ཅོ།

3. དྲི་བ་འདོན་ཐུ་ཡོད་པར་བྱིན་པ། སློབ་མ་ན་མས་ཁྱིད་དོན་ལ་རིག་པ་གི་མ་
པ་སློབ་གཏོད་པར་སློབ་ཁྱིད་ཀྱི་ཞོར་དོན་གལ་ཆེན་ལ་དྲི་བ་བཏོན་ན་བཟང་།
ཡང་དྲི་བ་བཏོན་ནས་དཔེ་ཁྱིད་ཕྱེད་ཐབས་འདི་ལ་རིག་པ་འགྲན་བསྐྱར་གྱི་དོན་
ཞིག་ཀྱང་མཆིས། དགེ་ཆུན་གྱི་དྲི་ཆོག་གཅིག་བཏོན་པར་སློབ་མ་ཕྱུ་མས་ལན་
ཏུ་མ་ཉེར་བ་ལས། སློབ་མ་གཞན་དག་གི་སློབ་གཞན་སྒྲིམ་པ་དང་། གཞུང་རང་
ཉིད་ལས་གབ་ཆོག་ལྷ་ཕྱུ་རིག་པ་འགྲན་བསྐྱར་དང་རིག་པ་སྒྲིམ་འཕེལ་གྱི་ཆེད་
ཏུ་ཡིན་པ་ཀུན་གྱིས་ཤེས་གསལ་ལྟར་རོ།

4. སྒྲུབ་བརྗོད་དང་བཟང་བརྗོད་ཡོད་བཞིན་བྱིན་པ། གཟའ་སྐྱོར་གཉིས་རེ་ལྷ་
ཕྱུར་སློབ་མའི་ལས་ཕྱུ་ལ་ཐེངས་གཅིག་བལྟས་ནས། སྒྲུབ་པ་གཞི་སྒྲུབ་སེལ་དང་
སྒྲགས་ཉེ་དོན་མེད་དོན་ཉམས་དོན་འགལ་དང་། ཆོག་ཆད་ཆོག་ལྷག་ཆོག་མི་
འཕྲོད་པའི་སྒྲུབ་སྐགས་འདོན་པ་དང་། དོན་ལྡན་དོན་བཟང་དོན་ཟབ་དང་།
ཆོག་བདེ་ཆོག་འཕྱོར་ཆོག་ཡག་པའི་དཔེར་བརྗོད་ཀུན་ལ་བསྒྲགས་ན། ཚུམ་
འབྲི་སློལ་གྱི་ལེགས་ཉེས་སྒྲུབ་ཡོན་གྱི་སྒྲུང་དོར་འབྱེད་ཐུབ་ཅོ།

མདོར་ན། དགེ་ཆུན་གྱི་ཡོན་ཏན་རྗེས་སྒྲགས་པའི་ཉེར་སློབ་མ་ལ་ཁ་ཁོག་
པའི་ནང་དང་ཤ་ཕྱུས་པའི་གཏིང་ནས་ཤ་ཆ་དགོས་པ་ཉ་ཅང་གལ་ཆེ། སློབ་མ་
ལ་མཆོན་ན། འཇིག་རྟེན་འདིར་ཆེས་བྲིན་པའི་ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་ར་ཆོར་
པངས་སེམས་མེད་པར་གནང་བ་ཡིན་པས་དགེ་ཆུན་བཀའ་དྲིན་ཆེའོ་སྒྲུབ་ནས་
དགེ་ཆུན་གྱི་དྲིན་ཤེས་པ་དང་དྲིན་གཞོ་བར་ཡོན་ཏན་གྱི་གནས་ལ་ལྷག་པར་
འབད་འབྱུངས་ཕྱེད་དགོས་པ་དང་། དགེ་ཆུན་ལ་མཆོན་ན། མི་ཆེ་ལ་དོན་
དང་ལྡན་པ་དང་སྦྲུང་བཟང་ཏུ་མ་སོང་བར། ཉི་མའི་འོད་ཟེར་འཕྲོ་བའི་འཇིག་

སྒྲུབ་གཞུང་མེ་ཉེན་ཨ།

ཉེན་འདིར་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་དང་འདྲ་བའི་ལས་དོན་སྒྲབས་ཆེན་འདི་སྐབ་པར་
སློབ་མ་ནམས་ཀྱིས་མཐུན་ཞུན་ཆེན་པོ་སྤྱར་རོ་སྟམ་ནས། མི་ཆོ་གར་པོར་སློ་
གཅིག་སེམས་གཅིག་གིས་དགེ་ཆུན་དམིགས་དཔེ་ཅན་དེ་དག་ཇི་བཞིན་ལས་
དོན་འདི་ལ་འབད་ཚོལ་བྱས་ན། ང་ཆོའི་སློབ་གསོ་ཡི་བྱ་བ་དང་ཡོན་ཏན་དོན་
གཉེར་གྱི་བྱ་བ་འདི་ལ་འབྲས་བྱ་ཆེན་པོ་འབྲས་བྱ་ལེགས་པོ་ཐོབ་པར་དགེ་ཆུན་
ཀྱན་ལ་ལྷན་པའི་ཡིད་ཆེས་དེ་ང་རང་ལ་ཡང་ཡོད་དོ།

བཀྲ་ཤིས་བདེ་ལེགས།

ཆེ་རིང་འཆོ་ནས།

དཀར་ཆག

མཐུན་པུ་

ས་བཅད་དང་བོ། སྐྱོན་གཞུང་གི་སྐྱོན་འགྲོ (1)

གཅིག་ སྐྱོན་གཞུང་མེ་ལོང་མ་བཤད་པ།..... (1)

1. སྐྱོན་གཞུང་གི་མཆན་ཉིད།..... (1)

2. སྐྱོན་གཞུང་གི་ཐོག་མའི་བྱང་ཚུལ། (1)

3. རྒྱ་གར་དུ་སྐྱོན་གཞུང་དར་ཚུལ། (1)

4. སྐྱོན་གཞུང་མེ་ལོང་མའི་ཚྭ་པ་པོའི་ལྗུས། (2)

གཉིས། སྐྱོན་གཞུང་མེ་ལོང་མ་ཐོག་མར་སྐྱུར་བ་པོའི་ལྗུས། ... (4)

གསུམ། སྐྱོན་གཞུང་མེ་ལོང་མ་ཆ་ཆང་སྐྱུར་བ་པོའི་ལྗུས། (5)

བཞི། སྐྱོན་གཞུང་གཞན་དང་ཚྭ་པ་པོའི་སྐྱོད་པ།..... (6)

ས་བཅད་གཉིས་པ། སྐྱོན་དག་གི་མཆན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་དང་

སྒྲིག་ལ་དབྱད་པ། (15)

གཅིག་ སྐྱོན་དག་གི་མཆན་ཉིད་སྒྲིག་ལ་དབྱད་པ། (15)

1. སྐྱོན་དག་གི་མཆན་ཉིད་སྒྲིག་ལ་དབྱད་པ། (15)

2. སྐྱོན་དག་གི་རང་བཞིན་སྒྲིག་ལ་དབྱད་པ། (17)

གཉིས། སྐྱོན་དག་གི་ལུས་ལ་དབྱད་པ། (20)

1. ལུས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ལ་དབྱད་པ། (20)

2. ལུས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཆོག་ས་བཅད་སྐྱོན་དག་ལ་དབྱད་པ།..... (21)